



پایه یازدهم

آزمون های شبیه ساز امتحانات نهایی ماز



تسلط بر نیم سال اول



دفعه سؤا

دوره زودبست دی ماه

بسته جامع آمادگی نیم سال اول

بودجه آزمون: درس های ۱ تا پایان درس ۹

ردیف	درس	تعداد صفحه	زمان پاسخگویی
۱	فارسی ۲	۴	۱۰۰ دقیقه

برای شباهت حداکثری به امتحانات نهایی، صفحه آرای، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون های تشریحی ماز، کاملاً یکسان با استاندارد امتحانات نهایی در نظر گرفته می شود.

سؤالات آزمون شبهه‌ساز نهایی درس: فارسی ۲		پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۴
تعداد صفحه: ۴		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:
آزمون شبهه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز		
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)			
قلمرو زبانی (۷ نمره)				
۱	در کدام گزینه معنی یک واژه <u>نادرست</u> است؟ <u>صحیح</u> آن را بنویسید. الف) حمیت: غیرت / دوال: چرم و پوست ب) وزر: گناه / خرگه: خیمهٔ بزرگ ج) افراط: زیاده‌روی / شایق: آرزومند د) جهد: کوشش / زنبورک: تفنگ جنگی	۰/۵		
۲	در هریک از گروه‌واژه‌های زیر معنی یک واژه <u>نادرست</u> است. <u>صحیح</u> آن‌ها را بنویسید. الف) تلبیس: نیرنگ‌سازی / متفق: همسو / شاب: جوان / حطام: طعمه ب) چنبر: حلقه / مشتبه: شبیه بودن / رضوان: بهشت / رشحه: قطره	۰/۵		
۳	در هر کدام از موارد زیر یک <u>نادرستی</u> املائی دیده می‌شود. <u>صحیح</u> آن را بنویسید. الف) سرسپردگی و خودفروختگی چند تن از دشمنان خانگی سبب شد دروازهٔ بخش‌هایی از قفقاز به روی دشمن باز شود. ب) اختلاف سلیقه‌ها به حدی بالا می‌گرفت که بعضی‌ها ترجیه می‌دادند در برنامه‌های عمومی مشارکت نداشته باشند.	۱		
۴	در گروه‌های اسمی زیر <u>دو نادرستی</u> املائی وجود دارد. <u>صحیح</u> آن‌ها را بنویسید. «استحقاق خزانگی - تصرف و دستکاری - آفتاب طراوت بخش - صاحب ذوق و قریهه - مجلس اُنس - سبک مسجّع - تعن و ناسزا - عوارض مرگ»	۱		
۵	با توجه به بیت زیر: «گر من نظری به سنگ بر بگمارم الف) یک متمم با دو حرف اضافه بیابید. ب) یک حرف ربط در بیت بیابید. ج) ترکیب «دل سوخته» اضافی است یا وصفی؟ د) کدام مصراع پایهٔ یک جملهٔ مرکب است؟	۱	از سنگ دلی سوخته بیرون آرم»	
۶	با توجه به عبارات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱) پس از نماز کس فرستاد و قاضی بوالحسن و پسرش را بخواند و بیامدند. بونصر پیغام امیر به قاضی رسانید. ۲) حکومت ولایات به جان هم افتاده، کشور را میدان تاخت‌وتاز کرده‌اند؛ اما در این فاصله، اروپا قدم‌های بزرگی برای پیشرفت برداشته است. ۳) در امتداد نگاه متفکرش، افق‌های روشن تدبیر ملک و رعیت‌پروری را می‌خواند. الف) در عبارت نخست، کدام واژه شاخص است؟ ب) در عبارت دوم یک «وابستهٔ پیشین» بیابید و نوع آن را بنویسید. ج) زمان دقیق فعل عبارت سوم را بنویسید.	۱/۵		
۷	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «گو یا رب از این گزاف‌کاری گرچه ز شراب عشق مستم الف) بیت اول چند جمله دارد؟ ب) نقش دستوری ضمیر متصل در بیت دوم چیست؟	۰/۵	توفیق دهم به رستگاری عاشق‌تر از این کنم که هستم»	

سؤالات آزمون شبهه‌ساز نهایی درس: فارسی ۲		پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۴																				
تعداد صفحه: ۴		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:																				
آزمون شبهه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز																						
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)																							
نمره																								
۸	<p>دو واژه از واژگان مشخص شده در موارد زیر، نقش تبعی دارند. آن‌ها را بیابید و نوع آن‌ها را بنویسید.</p> <p>الف) برای من مگری و مگو دریغ دریغ ب) خویشان و <u>بستگان</u> بسیار <u>نگران</u> و بی‌قرار بودند و سلطان ولد، فرزند مولانا، <u>هردم</u> بی‌تابانه به بالین پدر می‌آمد. ج) برای من قصه‌های شیرینی می‌گفت که او و مادرم، <u>هر دو</u>، آن‌ها را از مادر بزرگ به یاد داشتند.</p>																							
قلمرو ادبی (۵ نمره)																								
۹	<p>با توجه به آرایه‌های درون کمانک، هر کدام از ابیات زیر <u>فائد</u> کدام آرایه است؟</p> <p>الف) می‌گفت گرفته حلقه در بر ب) از این سد روان در دیده شاه</p> <p>کامروز منم چو حلقه بر در (جناس همسان / استعاره / تشبیه) ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت (استعاره / تناقض / ایهام)</p>																							
۱۰	<p>آرایه مورد مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) عشق حالی <u>دواسبه</u> می‌آمد. ب) خاله‌ام با <u>ذوق لطیفی</u> که داشت، مرا نخستین بار از طریق سعدی با شعر شاهکار آشنا نمود. ج) ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همه <u>جهان</u> شد. د) گویی در <u>پالیز</u> سعدی می‌چریدیم؛ از بوته‌ای به بوته‌ای و از شاخی به شاخی.</p>																							
۱۱	<p>برای هریک از ابیات ستون «الف»، آرایه‌ای از ستون «ب» انتخاب کنید و بنویسید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2">ستون «الف»</th> <th colspan="2">ستون «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست</td> <td>۱</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک / خدا داند چه افسرها که رفته</td> <td>۲</td> <td>حسن آمیزی</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق تر از این کنم که هستم</td> <td>۳</td> <td>تشبیه</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>۴</td> <td>مجاز</td> </tr> </tbody> </table>				ستون «الف»		ستون «ب»		الف	نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست	۱	تضاد	ب	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک / خدا داند چه افسرها که رفته	۲	حسن آمیزی	ج	گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق تر از این کنم که هستم	۳	تشبیه			۴	مجاز
ستون «الف»		ستون «ب»																						
الف	نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست	۱	تضاد																					
ب	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک / خدا داند چه افسرها که رفته	۲	حسن آمیزی																					
ج	گرچه ز شراب عشق مستم / عاشق تر از این کنم که هستم	۳	تشبیه																					
		۴	مجاز																					
۱۲	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(۱) نویسنده کتاب «زندان موصل» کیست؟ (۲) درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) نوع ادبی کتاب «عباس میرزا، آغازگری تنها» نوشته مجید واعظی ادبیات پایداری است. (درست / نادرست) ب) همه کتاب‌های «تاریخ بیهقی»، «بهارستان» و «تحفة الاحرار» به نثر نوشته شده است. (درست / نادرست)</p>																							
۱۳	<p>با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می‌گشت»</p> <p>الف) یک تشبیه بیابید و «مشبه‌به» آن را بنویسید. ب) استعاره را در بیت مشخص نمایید.</p>																							
۱۴	<p>به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>(۱) مصرعی از شعر «زاغ و کبک» بنویسید که تکمیل‌کننده «عاقبت از خامی خود سوخته» باشد. (۲) جای خالی را با مصراع مناسب پر کنید. زین هم‌رهان سست‌عنصر دلم گرفت </p>																							

سؤالات آزمون شبهه ساز نهایی درس: فارسی ۲	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۴
تعداد صفحه: ۴	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:
آزمون شبهه ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)		
قلمرو فکری (۸ نمره) الف) درک مطلب (۴ نمره)			
۰/۷۵	برای هریک از ابیات ستون «الف»، مفهوم مناسبی از ستون «ب» انتخاب کنید و بنویسید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)		
	ستون «الف»		ستون «ب»
	الف	رزق هر چند بی گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها	۱ شجاعت
	ب	بدان شمشیر تیز عافیت سوز / در آن انبوه کار مرگ می کرد	۲ قناعت
	ج	از عمر من آنچه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای	۳ تلاش برای کسب روزی
			۴ فداکاری
۰/۷۵	با توجه به عبارات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۱) شما در گل منگرید در دل نگرید. (۲) هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد. (۳) اگر ما را آفتی رسد از این موضع تواند بود و اگر حق تعالی را با این قالب سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود. الف) مفهوم مشترک عبارت اول با بیت «تو ز قرآن ای پسر ظاهر مبین / دیو آدم را نبیند غیر طین» چیست؟ ب) عبارت دوم به کدام ویژگی شعر سعدی اشاره دارد؟ ج) منظور از «این موضع» در عبارت سوم چیست؟		
۰/۵	مقصود نویسنده از قسمت مشخص شده چیست؟ «جنگ با افکار پوسیده دشوارتر از جنگ رودرروی جبهه‌هاست. لازمه حضور و مبارزه در <u>هر دو جبهه</u> عشق است. با این تفاوت که در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت»		
۰/۲۵	بیت زیر کدام ویژگی را می‌ستاید؟ «چون شیر به خود سپه‌شکن باش فرزند خصال خویشان باش»		
۰/۲۵	مفهوم بیت زیر را بنویسید. «کدام دانه فرورفت در زمین که نرُست؟ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟»		
۰/۵	مفهوم مناسب ابیات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواید گذشت در بغداد (عدم وابستگی - ناپایداری زندگی) ب) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه (بی‌نیازی عقل - ناتوانی عقل)		
۰/۵	هریک از ابیات زیر بیانگر کدام ویژگی اخلاقی است؟ الف) بر قدم او قدمی می‌کشید ب) یقین مرد را دیده بیننده کرد و ز قلم او رقمی می‌کشید شد و تکیه بر آفریننده کرد		
۰/۲۵	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ الف) از عمر من آنچه هست بر جای ب) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم بستان و به عمر لیلی افزای تا در این ره چه کند همت مردانه ما		
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر قصد بیان چه نکته‌ای را دارد؟ «ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دوچندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»		
صفحه ۳ از ۴			

سؤالات آزمون شبهه‌ساز نهایی درس: فارسی ۲		پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۴
تعداد صفحه: ۴		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	ساعت شروع:	نام و نام خانوادگی:
آزمون شبهه‌ساز امتحان نهایی			گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)			نمره
ب: معنی شعر و نثر (۴ نمره) ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید.				
۲۴	گفتند به‌اتفاق یکسر	کز کعبه گشاده گردد این در	۰/۵	
۲۵	فرومی‌ریخت گردی زعفران‌رنگ	به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران	۰/۵	
۲۶	بگیر ای جوان دست درویش پیر	نه خود را بیفکن که دستم بگیر	۰/۷۵	
۲۷	سراچۀ ذهنم آماس می‌کرد.		۰/۵	
۲۸	فکر حملهٔ روس بختک‌وار روی دربار چنبره زده بود.		۰/۵	
۲۹	دشمن با بار خفتی بر دوش واماندهٔ ماندن و رفتن شده بود.		۰/۵	
۳۰	تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرد و فراخ‌تر بتوانند زیست.		۰/۷۵	
۲۰	خدا یار و یاورتان			
صفحه ۴ از ۴				



پایه یازدهم

آزمون‌های شبیه‌ساز امتحانات نهایی ماز



تسلط بر نیم سال اول



پاسخبرگ فارسی (۲)

دوره زودبست دی ماه

بسته جامع آمادگی نیم سال اول

برای شباهت حداکثری به امتحانات نهایی، صفحه‌آرایی، فونت و حتی اندازه متن در تمامی آزمون‌های تشریحی ماز، کاملاً یکسان با استاندارد امتحانات نهایی در نظر گرفته می‌شود.

ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحه: ۳	آزمون شبهه ساز نهایی درس: فارسی ۲
تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۴	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	پایه یازدهم	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز		آزمون شبهه ساز امتحان نهایی	

ردیف	پاسخ برگ	نمره
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱،	۰/۵
۲ (الف) (ب)	۰/۵
۳ (الف) (ب)	۱
۴	۱
۵ (الف) (ب) (ج) (د)	۱
۶ (الف) (ب)، (ج)	۱/۵
۷ (الف) (ب)	۰/۵
۸،،	۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۹ (الف) (ب)	۰/۵
۱۰ (الف) (ب) (ج) (د)	۱
۱۱ (الف) (ب) (ج)	۰/۷۵
۱۲ (۱) (۲) الف) (ب)	۱
۱۳ (الف)، (ب)	۰/۷۵



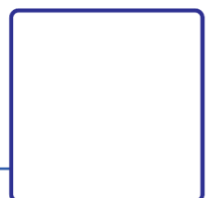
ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحه: ۳	آزمون شبهه ساز نهایی درس: فارسی ۲
تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۴	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	پایه یازدهم	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز		آزمون شبهه ساز امتحان نهایی	

ردیف	پاسخ برگ	نمره
۱۴	(۱) (۲)	۱
قلمرو فکری (۸ نمره) الف) درک مطلب (۴ نمره)		
۱۵	الف) ب) ج)	۰/۷۵
۱۶	الف) ب) ج)	۰/۷۵
۱۷	۰/۵
۱۸	۰/۲۵
۱۹	۰/۲۵
۲۰	الف) ب)	۰/۵
۲۱	الف) ب)	۰/۵
۲۲	۰/۲۵
۲۳	۰/۲۵
ب: معنی شعر و نثر (۴ نمره)		
۲۴	۰/۵
۲۵	۰/۵
۲۶	۰/۷۵
۲۷	۰/۵
۲۸	۰/۵



ساعت شروع:	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحه: ۳	آزمون شبهه ساز نهایی درس: فارسی ۲
تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۴	مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	پایه یازدهم	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز		آزمون شبهه ساز امتحان نهایی	

نمره	پاسخ برگ	ردیف
۰/۵	۲۹
۰/۷۵	۳۰
۲۰	خدا یار و یاورتان	





پایه یازدهم

آزمون های شبیه ساز امتحانات نهایی ماز



تسلط بر نیم سال اول



دفترچه پاسخ

دوره زودبست دی ماه

بسته جامع آمادگی نیم سال اول

بودجه آزمون: درس ۱ تا پایان درس ۹

ویراستاران

فاطمه عباسی - فاطمه حمیدی

طراحان

حسن وسکری - اسماعیل رضوی
محمد حسین زنوزی - منصور صالح نیا

درس

فارسی ۲

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

مصصح شو:



پاسخ دقیق سؤال این جا میاد و اسمش روشه: «مصصح شو»، می خواد شما رو به یه مصصح حرفه‌ای و دقیق تبدیل کنه که بدونین موقع ارزیابی جواب‌هاتون باید حواستون به چی باشه تا توی آزمون‌های بعدی دقیق‌تر عمل کنین. اگه جواب یه سؤال رو بشه به شکل‌های مختلف بیان کرد، اون هم، این جا بهتون گفتیم.

بررسی دقیق‌تر:



اگه پاسخ کوتاه به سؤال کافی نباشه تا ببینین چطوری باید به جواب برسین، توی این بخش با بررسی دقیق‌تر جواب، سؤال رو براتون توضیح دادیم.

نقشه نهایی:



امتحان نهایی قوانین و قواعد خاص خودش رو داره؛ شما باید بدونین تیپ‌های رایج سؤال‌های امتحان نهایی چیه و باید چطوری بهش جواب بدین. این کادر، مشاوره حرفه‌ای ماست به شما تا فوت و فن‌های امتحان نهایی رو یاد بگیرین.

۲۰ شو:



توی «۲۰ شو»، مبحث هر سؤال رو براتون مرور یا جمع‌بندی کردیم؛ «۲۰ شو» و درسنامه‌هاش دقیقاً فاصله بین نمره خوب و نمره ۲۰ رو براتون پر می‌کنه.

نکته طلایی:



با وجود «۲۰ شو»، که کلی درسنامه مفصل داره، باز هم اگه نکته مهم و مفیدی بود، توی این کادر براتون آوردیم.

تیم اجرایی و تولید آزمون

مرضیه بنیانی

یگانه پوراابراهیم

زهرة جعفری

فائزه زارع

محدثه شیخ‌علی

محدثه عربگری

ساره محمدعلی‌نسب


زینب مرتضوی

سرپرست آزمون: ارمغان قریب

یک تیم با بیش از ۵۰۰ نفر در حال کار هستن تا آزمون‌های ما با حداکثر کیفیت حاضر بشن و به شما کمک کنن و مسیر موفقیت رو براتون ساده‌تر کنن. همیشه از نظرات و کامنت‌های خوب‌تون انرژی می‌گیریم. مرسی که همراهمون هستین.

دکتر رسول خنجری

راهنمای تصحیح آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۲		رشته: کلیه رشته‌ها
دوره دوم متوسطه - یازدهم		تاریخ آزمون: دی‌ماه ۱۴۰۴
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		مدت زمان: ۱۰۰ دقیقه
گروه آموزشی ماز		ساعت شروع:
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>مصّحّح شو</p> <p>گزینه «د» (۰/۲۵) زنبورک: نوعی توپ جنگی (۰/۲۵) (ص ۱۵۹)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p> <p>نقشه نهایی</p> <p>طراحان آزمون‌های نهایی در بخش لغت تیپ‌های مختلفی از سؤالات را در نظر دارند که در هر آزمون از دو یا سه مورد آن استفاده می‌کنند. یک تیپ از سؤالات این گونه است که در چهار گزینه معنی لغتی را درست یا نادرست می‌نویسند و دانش‌آموز باید آن را تشخیص دهد. البته در این سؤال، در هر گزینه دو لغت با معنی آورده شده است که معنی یک لغت در یکی از گزینه‌ها نادرست است.</p> <p>نکته طلایی</p> <p>در واژه‌نامه پایان کتاب، لغت‌ها اغلب چندمعنایی‌اند. ممکن است در این تیپ از سؤالات معنی اول هر لغت مورد نظر نباشد و از معانی دیگر لغت استفاده شده باشد؛ بنابراین دانش‌آموزان باید معانی مختلف لغات پایان کتاب را هم حفظ کنند.</p>	۰/۵
۲	<p>مصّحّح شو</p> <p>الف: حطام: ریزه خشک گیاه، مجازاً مال اندک دنیا (۰/۲۵) (ص ۲۰)</p> <p>ب: مشتبه: اشتباه‌کننده، دچار اشتباه (۰/۲۵) (ص ۱۶۰)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p> <p>نقشه نهایی</p> <p>یک تیپ از سؤالات مربوط به لغت به این شکل است که در هر گروه واژه‌ها، معنی یک لغت نادرست نوشته شده است که دانش‌آموز باید آن را بیابد و معنای صحیح آن را بنویسد.</p> <p>نکته طلایی</p> <p>یکی از شگردهای طراحان برای فریب دانش‌آموزان در این تیپ از سؤالات این است که گاهی واژه‌هایی را برمی‌گزینند که با واژه‌های دیگر شباهت ظاهری دارند. مثلاً در همین سؤال، در گروه «ب» کلمه «مشتبه» را به‌خاطر همانندی با واژه «شبیبه»، «شبیه بودن» معنی کرده‌اند؛ بنابراین هنگام مطالعه واژه‌نامه، حتماً به این تشابه واژگان دقت کنید.</p>	۰/۵
۳	<p>مصّحّح شو</p> <p>الف: سرسپردگی (۰/۵) (درس ۵) ب: ترجیح (۰/۵) (ص ۴۹)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p> <p>نکته طلایی</p> <p>کلماتی مثل «نویسنده»، «بی‌علاقه»، «فرزانه»، «سرسپرده» و... که به «ه» بدل از کسره (با تلفظ /هـ/) ختم می‌شوند، هنگام افزوده شدن به «ی» نسبت یا مصدری، «ه» پایانی را از دست می‌دهند و به‌جای آن، حرف «گ» میانجی قرار می‌گیرد؛ مثل «نویسنده‌گی»، «بی‌علاقگی»، «فرزانگی» و «سرسپردگی».</p>	۱
۴	<p>مصّحّح شو</p> <p>الف: قریحه (۰/۵) (ص ۷۵) ب: طعن (۰/۵) (ص ۷۰)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p> <p>راهنمای مصّحّح</p> <p>به پیدا کردن واژه نادرست املائی (۰/۲۵) و به نوشتن شکل صحیح آن (۰/۲۵) نمره تعلق می‌گیرد.</p>	۱

<p>۱</p>	<p style="text-align: right;">مصّحّ شو </p> <p>الف: به سنگ بر (۰/۲۵) ب: گر (اگر) (۰/۲۵) ج: وصفی (۰/۲۵) د: مصراع دوم (۰/۲۵) (ص ۵۸)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p> <p style="text-align: right;">۲۰ شو </p> <p>الف: هر کلمه‌ای که پس از حرف اضافه می‌آید، متمم است. حروف اضافه عبارت‌اند از: به، با، از، در، بر، برای، تا، جز، چون و ... در شعر و نثر قدیم گاهی برای یک متمم دو حرف اضافه به کار می‌بردند. یکی قبل از متمم و یکی هم بعد از آن. این نوع از متمم، متمم تاکیدی نامیده می‌شد.</p> <p>مثال: - زدش بر زمین بر به‌کردار شیر - بفرمود پس کاوه را پادشا</p> <p>ب: راه تشخیص ترکیب وصفی از اضافی: در ترکیب وصفی به پایان کلمه اول می‌توان «ی» نکره (ناشناس) اضافه کرد. مثل: گل سرخ = گلی سرخ در ترکیب وصفی می‌توان به آخر کلمه دوم «تر» افزود و یا میان ترکیب «بسیار» اضافه کرد. مثل: هوای پاک = هوای پاک‌تر، هوای بسیار پاک اما برای تشخیص ترکیب وصفی و اضافی راه دیگری نیز وجود دارد. کسره اضافه را حذف می‌کنیم و به آخر ترکیب «است» یا «هستند» اضافه می‌کنیم. اگر جمله ساخته شده مفهوم بود، ترکیب وصفی است، در غیر این صورت اضافی است. خانه بزرگ: خانه بزرگ است ✓ (وصفی) خانه عشق: خانه عشق است * (اضافی)</p> <p>د: هر جمله مرکب از یک جمله هسته (پایه) و یک یا چند جمله وابسته (پیرو) تشکیل می‌شود. جمله‌ای که در آن، پیوند (حرف ربط) وابسته‌ساز وجود داشته باشد، جمله وابسته است.</p> <p style="text-align: right;">نکته طلایی </p> <p>گاهی حرف ربط وابسته‌ساز «که» و «تا» حذف می‌شود و ما باید از لحن جمله حذف آن را تشخیص دهیم؛ مثلاً در مصراع «بیا عاشقی را رعایت کنیم» حرف ربط «که» یا «تا» حذف شده است: بیا تا عاشقی را رعایت کنیم.</p>	<p>۵</p>
<p>۱/۵</p>	<p style="text-align: right;">مصّحّ شو </p> <p>الف: قاضی (۰/۵) (ص ۲۰) ب: این (۰/۲۵) صفت اشاره (۰/۲۵) ج: ماضی (۰/۲۵) استمراری (۰/۲۵) (ص ۳۸)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۳ دقیقه </p> <p style="text-align: right;">نکته طلایی </p> <p>فعل ماضی استمراری را با فعل مضارع اخباری اشتباه نگیرید. ماضی استمراری با بُن ماضی ساخته می‌شود و مضارع اخباری با بُن مضارع. برای مطمئن شدن می‌توانید «می» ابتدای فعل و همچنین شناسه را حذف کنید. آنچه باقی می‌ماند اگر بُن ماضی باشد، فعل استمراری است و اگر بُن مضارع باشد، فعل مضارع اخباری است. مثلاً در فعل «می‌پوشد» با حذف «می» و شناسه، «پوش» باقی می‌ماند که بُن مضارع است؛ پس فعل «می‌پوشد» مضارع اخباری است.</p> <p style="text-align: right;">۲۰ شو: گروه اسمی، وابسته‌های پیشین و شاخص </p> <p>هر گروه اسمی از یک «هسته» و یک یا چند «وابسته» تشکیل می‌شود. وابسته‌ها دو گونه‌اند: بعضی از وابسته‌ها قبل از هسته قرار می‌گیرند که به آن‌ها «وابسته‌های پیشین» می‌گویند و بعضی‌ها بعد از هسته می‌آیند که آن‌ها را «وابسته‌های پسین» می‌نامند.</p> <p>انواع وابسته‌های پیشین:</p> <p>۱. صفت اشاره: این، آن، همین، همان، چنین، چنان، این‌چنین، آن‌چنان به‌جز آن نرگس مستانه که چشمش مرسد زیر این طارم فیروزه کسی خوش نشست</p> <p>۲. صفت پرسشی: کدام، کدامین، چه، چند، چندمین این خانه که پیوسته در او بانگ چغانه ست از خواجه بپرسید که این خانه چه خانه است؟</p> <p>۳. صفت تعجبی: چه، چقدر، عجب در وهم نیاید که چه مطبوع درختی بیداست که هرگز کس ازین میوه نچیده است</p>	<p>۶</p>

۴. **صفت شمارشی:** شامل شمارشی اصلی و شمارشی ترتیبی است.

- تمام اعداد اصلی (از یک تا بی‌نهایت) وابسته پیشین هستند.
- چه فتنه بود که حسن تو در جهان انداخت
- که یک دم از تو نظر بر نمی‌توان انداخت
- صفات شمارشی ترتیبی دو نوع‌اند که نوع اول آن وابسته پیشین است.
- عدد اصلی + ۳مین: دومین دور شیرگیر کند
- در فنون هنر بصیر کند

۵. **صفت عالی:** صفت بیانی + ترین

اگر ت سلطنت فقر ببخشند ای دل

کمترین ملک تو از ماه بود تا ماهی

۶. **صفت مبهم:** همه، هر، برخی، بعضی، هیچ، فلان، چند، دیگر

همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی

به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

۷. **شاخص**

شاخص‌ها عناوین یا لقب‌هایی هستند که بدون نشانه در کنار اسم خاص می‌آیند. عنوان‌های نظامی (گروهبان، سروان، سرگرد، سرهنگ، تیمسار و...)، عنوان‌های خانوادگی (دایی، خاله، عمو، عمه و...) و عناوینی چون «دکتر»، «مهندس»، «استاد»، «سید»، «علامه»، «خواجه»، «شهید»، «شیخ»، «آیت‌الله»، «حکیم»، «امام»، «شاه»، «سلطان»، «آقا»، «خانم» و... از این دسته‌اند.

- چون به نیشابور رسید، با شیخ فریدالدین عطار ملاقات کرد.

- **خواجه** نظام‌الملک توسی نویسنده کتاب «سیاست‌نامه» است.

نکته ۱: این واژه‌ها در صورتی شاخص‌اند که بدون کسره پیش از یک اسم بیایند؛ در غیر این صورت اسم‌اند و یکی از نقش‌های اسم را می‌پذیرند.

استاد دهخدا کتاب لغت‌نامه را نوشت. (شاخص) دهخدا استاد بود. (مسند)

نکته ۲: گاهی شاخص بعد از اسم می‌آید؛ مانند «فتحعلی‌شاه» یا «عباس‌میرزا».

نکته ۳: گاه ممکن است برای یک اسم دو شاخص به کار رود. ممکن است هردو شاخص قبل از اسم بیایند یا یکی قبل از اسم و یکی بعد از اسم قرار گیرد. مثل: **شاه شیخ ابواسحاق، آغامحمدخان**
نمونه‌های شعری:

سخن گفتنش با پسر نرم دید

اگرچه یادش از چاکر نباشد

هستند غرق نعمت حاجی قوام ما

رخ شاه کاووس پرشرم دید

من از جان بنده سلطان اویسم

دریای اخضر فلک و کشتی هلال

زمان افعال

الف. **فعل ماضی (گذشته) به شش دسته تقسیم می‌شود:**

۱. **ماضی ساده:** بن ماضی + شناسه (عم، ی، -، یم، ید، َند)

- آنچه او ریخت به پیمانۀ ما نوشیدیم

۲. **ماضی استمراری:** می + ماضی ساده

- عزیز خواری و خواری عزیز می‌آورد.

در گذشته به‌جز این شیوه، روش زیر هم برای ساخت ماضی استمراری به کار گرفته می‌شد:

ماضی ساده + ی

- فروریختی خون ز گرد سیاه (فروریختی = فرومی‌ریخت)

۳. **ماضی نقلی:** صفت مفعولی + ام / ای / است / ایم / اید / اند

- اگر داغ دل بود ما دیده‌ایم

۴. **ماضی التزامی:** صفت مفعولی + باش + شناسه (عم، ی، َند، یم، ید، َند)

- شاید به خواب شیرین فرهاد رفته باشد

۵. **ماضی بعید:** صفت مفعولی + بود + شناسه (عم، ی، -، یم، ید، َند)

- گفته بودم چو بیایی غم دل با تو بگویم

۶. **ماضی مستمر:** داشت + شناسه (عم، ی، -، یم، ید، َند) + ماضی استمراری

گویی از تن، حس و هوشش رفته بود و داشت می‌خوابید

نکته: شناسه سوم‌شخص مفرد برای بن ماضی اصطلاحاً تهی است؛ به زبان ساده‌تر یعنی سوم‌شخص شخص مفرد برای این بن شناسه ندارد؛ مثل «او این کتاب را داشت» یا «علی رفته بود».

	<p>ب: فعل مضارع به سه دسته تقسیم می‌شود:</p> <p>۱. مضارع اخباری: می + بن مضارع + شناسه (م، ی، د، یم، ید، ند)</p> <p>- که چون زندگانی به سر می‌برد؟ - به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی</p> <p>بدین دست و پای از کجا می‌خورد؟ پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد</p> <p>در گذشته برای ساخت مضارع اخباری از روش «بن مضارع + شناسه» هم استفاده می‌شد:</p> <p>- چند دام از زهد سازی و دم از طاعت زنی ما هم از دام تو دوریم و هم از دم فارغیم</p> <p>می‌سازی می‌زنی</p> <p>۲. مضارع التزامی: ب + بن مضارع + (م، ی، د، یم، ید، ند)</p> <p>- جانان من برخیز و آهنگ سفر کن - جانان من برخیز تا جولان پرانیم</p> <p>گر تیغ بارد گو بیارد جان سپر کن ز آنجا به جولان تا خط لبنان پرانیم</p> <p>در گذشته گاهی مضارع التزامی بدون نشانه «ب» به کار می‌رفت که باید از روی معنی جمله به آن پی‌برد:</p> <p>- کسی نیک بیند به هر دو سرای - وگر توفیق او یک سو نهد پای</p> <p>که نیکی رساند به خلق خدای نه از تدبیر کار آید نه از رای</p> <p>۳. مضارع مستمر: دار + شناسه (م، ی، د، یم، ید، ند) + مضارع اخباری</p> <p>من دارم با دوستانم به اردو می‌روم ← دارم می‌روم</p> <p>ج. آینده</p> <p>خواه + شناسه (م، ی، د، یم، ید، ند) + بن ماضی هلاک ما به بیابان عشق خواهد بود</p>
<p>۰/۵</p>	<p>الف: سه جمله (۰/۲۵) ب: مفعول (۰/۲۵) (ص ۵۳)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه</p> <p>بررسی دقیق‌تر </p> <p>الف: تعداد جمله: گو/ یا رب/ از این گراف کاری مرا به رستگاری توفیق ده: سه جمله ب: «م» در «کنم» در مصراع دوم ضمیر متصل است: من را از این که هستم عاشق تر کن.</p> <p>نکته طلایی </p> <p>«م» در مصراع اول مخفف فعل است که نباید آن را با ضمیر متصل اشتباه بگیرید. با معنی کردن مصراع، تشخیص فعل بودن «م» بسیار ساده و قابل فهم است: گرچه ز شراب عشق مستم (= مست هستم). اما در مصراع دوم این‌گونه نیست و هنگام معنی کردن متوجه می‌شویم که ضمیر متصل است: من را از این که هستم عاشق‌تر کن.</p> <p>۲۰ شو: تشخیص تعداد جمله و نقش ضمیر متصل </p> <p>برای شمارش تعداد جمله به موارد زیر توجه کنید:</p> <p>۱. هر فعل بیانگر یک جمله است. مثلاً در بیت:</p> <p>خرد را گر نبخشد روشنایی بماند تا ابد در تیره‌رایی</p> <p>دو فعل «نبخشد» و «بماند» نشان‌دهنده این هستند که بیت دو جمله دارد.</p> <p>۲. به فعل‌هایی که به قرینه لفظی و معنایی حذف شده‌اند، دقت کنید. فعل‌های محذوف هم یک جمله‌اند.</p> <p>وگر توفیق او یک سو نهد پای «کار آید» در مصراع دوم به قرینه لفظی حذف شده است (نه از تدبیر کار آید نه از رای کار آید)؛ بنابراین بیت سه جمله دارد.</p> <p>۳. منادا یک جمله است.</p> <p>ای آفتاب حُسن برون آدمی ز ابر گاهی منادا محذوف است:</p> <p>ای مهر تو در دل‌ها، وی مُهر تو بر لب‌ها وی شور تو در سرها، وی سِرّ تو در جان‌ها</p> <p>در بیت بالا در هر چهار جمله منادا محذوف است: ای (معشوقی) که مهر تو در دل‌ها است و ای (معشوقی) که مهر تو بر لب‌ها خورده‌است و ...</p>

<p>۴. شبهه جمله‌ها یک جمله‌اند. مثلاً در بیت زیر، واژه «آه» یک جمله است: شیر در بادیۀ عشق تو روباه شود نقش ضمیر متصل: ضمیرهای متصل سه نقش می‌پذیرند: ۱. نقش مفعولی چنانچه دوست می‌دارم که گر روزی فراق افتد ← چنان تو را دوست می‌دارم. ۲. نقش متممی موی سفید را فلک را بیگان نداد ← فلک موی سفید را به من را بیگان نداد. ۳. نقش مضاف‌الیهی عشقت رسد به فریاد گر خود به سان حافظ ← عشق به فریاد تو رسد.</p>	<p>شبهه جمله‌ها یک جمله‌اند. مثلاً در بیت زیر، واژه «آه» یک جمله است: شیر در بادیۀ عشق تو روباه شود نقش ضمیر متصل: ضمیرهای متصل سه نقش می‌پذیرند: ۱. نقش مفعولی چنانچه دوست می‌دارم که گر روزی فراق افتد ← چنان تو را دوست می‌دارم. ۲. نقش متممی موی سفید را فلک را بیگان نداد ← فلک موی سفید را به من را بیگان نداد. ۳. نقش مضاف‌الیهی عشقت رسد به فریاد گر خود به سان حافظ ← عشق به فریاد تو رسد.</p>
--	---

<p>مصحح شو </p> <p>ب: بستگان (۰/۲۵): معطوف (۰/۲۵) (ص ۷۰) ج: هر دو (۰/۲۵): بدل (۰/۲۵) (ص ۷۷)</p> <p>بررسی دقیق‌تر </p> <p>الف: «دریغ» اولی نقش مفعولی دارد و «دریغ» دوم هم عیناً در همان نقش دستوری به کار رفته است؛ اما چون شبهه جمله است نمی‌توان آن را تکرار دانست.</p> <p>ب: واژه بعد از «و» عطف نقش تبعی معطوف دارد. در این عبارت «بستگان» معطوف است، اما حرف «و» قبل از «سلطان ولد» حرف ربط است؛ بنابراین نمی‌توان آن را معطوف دانست. در این عبارت دو واژه «بستگان» و «بی‌قرار» معطوف‌اند و «فرزند مولانا» بدل است.</p> <p>ج: «هر دو» برای توضیح اسم‌های قبل از خود (او و مادرم) آمده است؛ بنابراین نقش تبعی بدل دارد.</p> <p>۲۰ شو: نقش‌های تبعی </p> <p>نقش‌های تبعی نقش‌های مستقلی نیستند، بلکه همراه با یک گروه اسمی می‌آیند و تابع نقش قبل از خود هستند؛ یعنی هر نقشی را که اسم قبلی داشته باشد، می‌پذیرند. نقش‌های تبعی سه دسته‌اند:</p> <p>۱. معطوف: هرگاه دو یا چند واژه هم‌نقش با «و» عطف به یکدیگر ببینوند، واژه‌ای که بعد از «و» بیاید، «معطوف» نامیده می‌شود و نقش آن نیز تابع واژه قبل از حرف «و» است. مثلاً در جمله «حافظ و سعدی از شاعران بزرگ ایران هستند»، حافظ نهاد و سعدی معطوف است. نمونه‌های دیگر:</p> <p>- بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست - به تولای تو در آتش محنت چو خلیل نکته: «و» عطف را با «و» ربط اشتباه نگیرید. «و» عطف بین دو کلمه می‌آید، اما «و» ربط دو جمله را به هم پیوند می‌دهد. مثلاً در مصراع نخست بیت زیر، «و» ربط بین دو جمله «دور مجنون گذشت» و «نوبت ماست» آمده است:</p> <p>- دور مجنون گذشت و نوبت ماست - هر کسی پنج روز نوبت اوست اما در بیت زیر «و» عطف دو اسم «قد» و «قامت» را به هم متصل کرده است:</p> <p>- ندهم دل به قد و قامت سرو - چه چو بالای دلپذیر تو نیست</p> <p>۲. بدل</p> <p>بدل اسم یا گروه اسمی است که برای توضیح اسم قبل از خود می‌آید و عیناً معادل همان است، به گونه‌ای که می‌توان آن را جانشین اسم قبل از خود کرد. همچنین اگر آن را حذف کنیم، خللی در معنای جمله به وجود نمی‌آید. - خداوند ایران، کشور عزیز ما، را از گزند بدخواهان حفظ فرماید.</p>	<p>مصحح شو </p> <p>ب: بستگان (۰/۲۵): معطوف (۰/۲۵) (ص ۷۰) ج: هر دو (۰/۲۵): بدل (۰/۲۵) (ص ۷۷)</p> <p>بررسی دقیق‌تر </p> <p>الف: «دریغ» اولی نقش مفعولی دارد و «دریغ» دوم هم عیناً در همان نقش دستوری به کار رفته است؛ اما چون شبهه جمله است نمی‌توان آن را تکرار دانست.</p> <p>ب: واژه بعد از «و» عطف نقش تبعی معطوف دارد. در این عبارت «بستگان» معطوف است، اما حرف «و» قبل از «سلطان ولد» حرف ربط است؛ بنابراین نمی‌توان آن را معطوف دانست. در این عبارت دو واژه «بستگان» و «بی‌قرار» معطوف‌اند و «فرزند مولانا» بدل است.</p> <p>ج: «هر دو» برای توضیح اسم‌های قبل از خود (او و مادرم) آمده است؛ بنابراین نقش تبعی بدل دارد.</p> <p>۲۰ شو: نقش‌های تبعی </p> <p>نقش‌های تبعی نقش‌های مستقلی نیستند، بلکه همراه با یک گروه اسمی می‌آیند و تابع نقش قبل از خود هستند؛ یعنی هر نقشی را که اسم قبلی داشته باشد، می‌پذیرند. نقش‌های تبعی سه دسته‌اند:</p> <p>۱. معطوف: هرگاه دو یا چند واژه هم‌نقش با «و» عطف به یکدیگر ببینوند، واژه‌ای که بعد از «و» بیاید، «معطوف» نامیده می‌شود و نقش آن نیز تابع واژه قبل از حرف «و» است. مثلاً در جمله «حافظ و سعدی از شاعران بزرگ ایران هستند»، حافظ نهاد و سعدی معطوف است. نمونه‌های دیگر:</p> <p>- بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست - به تولای تو در آتش محنت چو خلیل نکته: «و» عطف را با «و» ربط اشتباه نگیرید. «و» عطف بین دو کلمه می‌آید، اما «و» ربط دو جمله را به هم پیوند می‌دهد. مثلاً در مصراع نخست بیت زیر، «و» ربط بین دو جمله «دور مجنون گذشت» و «نوبت ماست» آمده است:</p> <p>- دور مجنون گذشت و نوبت ماست - هر کسی پنج روز نوبت اوست اما در بیت زیر «و» عطف دو اسم «قد» و «قامت» را به هم متصل کرده است:</p> <p>- ندهم دل به قد و قامت سرو - چه چو بالای دلپذیر تو نیست</p> <p>۲. بدل</p> <p>بدل اسم یا گروه اسمی است که برای توضیح اسم قبل از خود می‌آید و عیناً معادل همان است، به گونه‌ای که می‌توان آن را جانشین اسم قبل از خود کرد. همچنین اگر آن را حذف کنیم، خللی در معنای جمله به وجود نمی‌آید. - خداوند ایران، کشور عزیز ما، را از گزند بدخواهان حفظ فرماید.</p>
---	---

	<p>ما دلشدگان خسرو شیرین پناهیم در بیشتر موارد بدل در میان دو ویرگول (،) قرار می‌گیرد: - سعدی، بزرگ‌ترین شاعر ایرانی، بوستان را سرود. نکته: گاهی ضمیر مشترک (خود، خویش، خویشتن) بعد از ضمیرهای جدا، بدل است: - در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن - او را خود التفات نبودی به صید من</p> <p>۳. تکرار هرگاه واژه‌ای بعد از فعل جمله، هم در لفظ، هم در معنا هم در نقش تکرار شود، نقش تبعی «تکرار» دارد. - بنده حلقه‌به‌گوش از نوازی برود - لاف زبم لاف که تو راست کنی لاف مرا نکته: اگر کلمه تکرار شده نقش دیگری داشته باشد، تکرار نیست. در سایه گل نشین که بسیار این گل در خاک فرو ریزد و ما خاک شده</p> <p>مضاف‌البه نهاد مضمّن مسند</p>	
<p>۰/۵</p>	<p>مصّحح شو </p> <p>الف: استعاره (۰/۲۵) (ص ۵۳) ب: ایهام (۰/۲۵) (ص ۲۹)</p> <p>بررسی دقیق‌تر </p> <p>الف: «در» در مصراع اول حرف اضافه است و در مصراع دوم به معنی «دروازه». «بر» در مصراع اول به معنی «آغوش» و در مصراع دوم حرف اضافه است؛ بنابراین به علت یکسانی لفظی و تفاوت معنایی آرایه جناس همسان شکل گرفته است. منم چو حلقه: تشبیه در این بیت استعاره‌ای وجود ندارد.</p> <p>ب: «سدّ روان» متناقض‌نماست. علاوه بر اینکه «سدّ روان» استعاره از «رودخانه سند» است، «موج» نیز به «نیش» تشبیه شده است. ایهامی در بیت وجود ندارد.</p> <p>نقشه نهایی </p> <p>یک تیپ از سؤالات آرایه این‌گونه است که طراح برای یک بیت دو آرایه در کمانک قرار می‌دهد و دانش‌آموز باید آرایه مناسب را انتخاب کند؛ اما گاهی طراحان برای تنوع در سؤالات آرایه شیوه دیگری برمی‌گزینند و به جای انتخاب آرایه مناسب، دانش‌آموز باید تشخیص دهد بیت فاقد کدام آرایه است. در چنین سوالاتی، طراح در داخل کمانک سه آرایه قرار می‌دهد. دانش‌آموز باید دو آرایه را بیابد تا متوجه شود که کدام آرایه در بیت وجود ندارد. درحقیقت پاسخ به این تیپ سوالات نیاز به وقت بیشتری دارد.</p>	<p>۹</p>
<p>۱</p>	<p>مصّحح شو </p> <p>الف: کنایه (۰/۲۵) (ص ۵۷) ب: حس آمیزی (۰/۲۵) (ص ۷۵) ج: مجاز (۰/۲۵) (ص ۵۹) د: استعاره (۰/۲۵) (ص ۷۸)</p> <p>بررسی دقیق‌تر </p> <p>الف: «دواسبه آمدن» کنایه از با شتاب آمدن است.</p> <p>ب: «ذوق لطیف» آرایه حس آمیزی دارد. حس آمیزی ترکیب دو یا چند حس مختلف است. مثل «جواب تلخ» که ترکیبی از حواس شنوایی و چشایی است؛ اما به یاد داشته باشید که حس آمیزی همیشه مربوط به آمیختن دو حس از حواس پنج‌گانه نیست. گاهی یکی از دو طرف ترکیب، یک رفتار یا یک پدیده ذهنی یا انتزاعی است که با حواس پنج‌گانه درک نمی‌شود؛ مثل «ذوق لطیف» که ذوق یک پدیده ذهنی است و لطافت با حس لامسه درک می‌شود.</p> <p>ج: «جهان» در معنای حقیقی خود به کار نرفته است و به معنی «مردم جهان» است؛ پس باید آن را مجاز دانست.</p> <p>د: «بوته» در این عبارت استعاره از «اشعار» یا «حکایات» است.</p>	<p>۱۰</p>

<p>۰/۷۵</p>	<p>مصّحّ شو</p> <p>الف: تضاد یا «۱» (۰/۲۵) (ص ۱۲) ب: مجاز یا «۴» (۰/۲۵) (ص ۳۰) ج: تشبیه یا «۳» (۰/۲۵) (ص ۵۳)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه</p> <p>بررسی دقیق‌تر</p> <p>الف: بین «بیگانه» و «دوست» آرایه تضاد برقرار است. البته در این بیت تشبیه هم دیده می‌شود (چو چنگش). ب: «افسر» مجاز از «پادشاه» و یا «فرد صاحب مقام و جایگاه» است. ج: «شراب عشق» تشبیه دارد؛ «عشق» مشبه است و «شراب» مشبه‌به.</p> <p>نکته طلایی</p> <p>در این تیپ از سؤالات، گاهی یک آرایه در دو بیت وجود دارد. مثلاً در همین سوال، آرایه تشبیه در دو بیت «ب» و «د» دیده می‌شود. دانش‌آموز به‌ناچار باید یک بیت را برگزیند. در چنین حالتی، باید به سراغ بیت‌های دیگر رفت و سپس دو بیت باقی‌مانده را بررسی کرد. امکان ندارد در آن دو بیت، هردو یا هر سه آرایه وجود داشته باشد. آرایه مشترک را در دو بیت کنار می‌گذاریم و بقیه را بررسی می‌کنیم. مثلاً در این سوال، با بررسی حس آمیزی و تضاد متوجه می‌شویم که حس آمیزی در هیچ کدام از ابیات نیست؛ اما در بیت «ب» تضاد وجود دارد. آرایه تضاد را برای بیت «ب» انتخاب می‌کنیم و در آخر، آرایه مشترک را برای آخرین بیت در نظر می‌گیریم.</p>	<p>۱۱</p>									
<p>۱</p>	<p>مصّحّ شو</p> <p>۱) کامور بخشایش (۰/۵) (ص ۴۹) ۲) الف: درست (۰/۲۵) (ص ۴۲) ب: نادرست (۰/۲۵) (ص ۱۶، ۱۷ و ۲۴)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p> <p>نقشه نهایی</p> <p>۱) «زندان موصل» خاطرات اسیر آزادشده، اصغر رباط جزئی است. کامور بخشایش آن را با نثر ساده و روان تدوین کرده است. بخشی از این کتاب را در روان‌خوانی درس پنجم خوانده‌اید. نویسنده در این بخش، خاطراتی از سوادآموزی آزادگان، برگزاری کلاس‌های آموزشی و مسابقات ورزشی و شرایط سخت و طاقت‌فرسای اسارت در عراق را نقل کرده است. ۲) الف) نوع ادبی کتاب «عباس میرزا، آغازگری تنها» نوشته مجید واعظی، ادبیات پایداری است؛ زیرا در این متن، نبرد بین ایران و روسیه و فداکاری و جان‌فشانی سربازان ایران به فرماندهی عباس میرزا به تصویر کشیده شده است. ترویج وطن‌پرستی و مبارزه با بیگانگان از ویژگی‌های ادبیات پایداری است. ب) کتاب‌های «تاریخ بیهقی» ابوالفضل بیهقی و «بهارستان» جامی به نثر نوشته شده‌اند، اما «تحفة الاحرار» جامی به نظم است. شعر «زاغ و کبک» که در شعرخوانی درس دوم آمده از این کتاب است.</p>	<p>۱۲</p>									
<p>۰/۷۵</p>	<p>مصّحّ شو</p> <p>الف) باران تیر (۰/۲۵) «باران» (۰/۲۵) ب) «شام رستاخیز» استعاره از «میدان نبرد» (۰/۲۵) (ص ۲۹)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه</p> <p>۲۰ شو: ارکان تشبیه</p> <table border="1"> <tr> <td>پدیده‌ای است که آن را به پدیده‌های دیگر مانند می‌کنیم. مثل «ایام گل» در مصراع «ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد»</td> <td>مشبه</td> <td rowspan="4">ارکان تشبیه</td> </tr> <tr> <td>پدیده‌ای است که مشبه را به آن مانند می‌کنیم. مثل «عمر» در مصراع قبل یا «گل» در مصراع «تو همچون گل ز خندیدن لب با هم نمی‌آید»</td> <td>مشبه‌به</td> </tr> <tr> <td>ویژگی یا صفت مشترک میان مشبه و مشبه‌به است که در مشبه‌به پررنگ‌تر و آشکارتر است. مانند «کریم» در مصراع «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم»</td> <td>وجه‌شبه</td> </tr> <tr> <td>واژه‌ای است که آن را برای بیان شباهت میان دو پدیده (مشبه و مشبه‌به) به کار می‌بریم؛ مثل «چو»، «مانند»، «مثل» یا «چون» و «وش» در مصراع «این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است»</td> <td>ادات تشبیه</td> </tr> </table>	پدیده‌ای است که آن را به پدیده‌های دیگر مانند می‌کنیم. مثل «ایام گل» در مصراع «ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد»	مشبه	ارکان تشبیه	پدیده‌ای است که مشبه را به آن مانند می‌کنیم. مثل «عمر» در مصراع قبل یا «گل» در مصراع «تو همچون گل ز خندیدن لب با هم نمی‌آید»	مشبه‌به	ویژگی یا صفت مشترک میان مشبه و مشبه‌به است که در مشبه‌به پررنگ‌تر و آشکارتر است. مانند «کریم» در مصراع «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم»	وجه‌شبه	واژه‌ای است که آن را برای بیان شباهت میان دو پدیده (مشبه و مشبه‌به) به کار می‌بریم؛ مثل «چو»، «مانند»، «مثل» یا «چون» و «وش» در مصراع «این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است»	ادات تشبیه	<p>۱۳</p>
پدیده‌ای است که آن را به پدیده‌های دیگر مانند می‌کنیم. مثل «ایام گل» در مصراع «ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد»	مشبه	ارکان تشبیه									
پدیده‌ای است که مشبه را به آن مانند می‌کنیم. مثل «عمر» در مصراع قبل یا «گل» در مصراع «تو همچون گل ز خندیدن لب با هم نمی‌آید»	مشبه‌به										
ویژگی یا صفت مشترک میان مشبه و مشبه‌به است که در مشبه‌به پررنگ‌تر و آشکارتر است. مانند «کریم» در مصراع «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم»	وجه‌شبه										
واژه‌ای است که آن را برای بیان شباهت میان دو پدیده (مشبه و مشبه‌به) به کار می‌بریم؛ مثل «چو»، «مانند»، «مثل» یا «چون» و «وش» در مصراع «این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است»	ادات تشبیه										

۱	<p>مصّحّ شو </p> <p>۱) رهروی کبک نیاموخته (۰/۵) (ص ۲۴) ۲) شیر خدا و رستم دستانم آرزوست (۰/۵) (ص ۶۳)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p>	۱۴
۰/۷۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>الف: تلاش برای کسب روزی یا «۳» (۰/۲۵) (ص ۱۵) ب: شجاعت یا «۱» (۰/۲۵) (ص ۲۹)</p> <p>ج: فداکاری یا «۴» (۰/۲۵) (ص ۵۳)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه</p> <p>نقشه نهایی </p> <p>یکی از سوالات پرکاربرد درک مطلب، آوردن چند بیت و انتخاب مفاهیم آن‌ها از ستون روبه‌روست. با معنی کردن ابیات در ذهن می‌توان مفاهیم اصلی بیت را دریافت. سپس به فهرست مفاهیم ستون مقابل نگاه کنید تا مفهوم بیت را تشخیص دهید. طراحان در طرح سؤال درک مطلب فقط به ابیات متن درس اکتفا نمی‌کنند؛ بلکه از بیت‌ها و عبارات قلمرو فکری کارگاه متن پژوهی هم بهره می‌برند. مثل بیت «الف» در همین سوال که از قلمرو فکری درس یکم انتخاب شده است. بنابراین دانش‌آموز نه تنها باید با مفهوم کلی ابیات و عبارات متن درس آشنایی داشته باشد، بلکه به قلمرو فکری هم باید توجه کند.</p>	۱۵
۰/۷۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>الف: پرهیز از ظاهرینی (۰/۲۵) (ص ۵۸) ب: شناخت همه ابعاد زندگی ایرانی (۰/۲۵) (ص ۷۷)</p> <p>ج: دل (۰/۲۵) (ص ۵۹)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۳ دقیقه</p> <p>نقشه نهایی </p> <p>یکی از تیپ‌های پرکاربرد سوالات درک مطلب آوردن تعدادی مفهوم به همراه چند بیت است که در آن‌ها دانش‌آموز باید مفهوم مناسب را برای هر بیت انتخاب کند. با معنی کردن ابیات در ذهن می‌توان مفاهیم اصلی بیت را دریافت.</p>	۱۶
۰/۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>جنگ با افکار پوسیده (۰/۲۵) و جنگ رودرروی جبهه‌ها (۰/۲۵) (ص ۴۲)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p> <p>نقشه نهایی </p> <p>در بخش درک مطلب، علاوه بر طرح سؤال از ابیات متن درس و قلمرو فکری، درس‌هایی که به نثر نوشته شده‌اند هم مورد توجه طراحان قرار می‌گیرد؛ بنابراین حتماً جملات و عبارات مهم نثرها را استخراج کنید و به‌دقت مفاهیم آن‌ها را به خاطر بسپارید.</p>	۱۷
۰/۲۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>اتکا به خود یا پرهیز از وابستگی به دیگران (۰/۲۵) (ص ۴۴)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p>	۱۸
۰/۲۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>الف: اعتقاد به معاد (۰/۲۵) (ص ۷۱)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p>	۱۹
۰/۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>الف: عدم وابستگی (۰/۲۵) (ص ۳۳) ب: ناتوانی عقل (۰/۲۵) (ص ۱۰)</p> <p> سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه</p>	۲۰

۰/۵	<p>مصَحَّح شو </p> <p>الف: تقلید کورکورانه از دیگران (۰/۲۵) (ص ۲۴) ب: توکل به خدا (۰/۲۵) (ص ۱۲)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p> <p>نقشه نهایی </p> <p>بیت «الف» از شعرخوانی «زاغ و کبک» در درس دوم انتخاب شده است که موضوع آن پرهیز از تقلید کورکورانه است. معنی بیت این است که روی قدم او قدمی می‌گذاشت و با قلم او نقشی می‌کشید؛ یعنی تقلید کورکورانه از او داشت. مصراع دوم بیت «ب» مفهوم کلی بیت را مشخص می‌کند. «تکیه بر آفریننده کردن» یعنی «توکل کردن به خدا».</p>	۲۱
۰/۲۵	<p>مصَحَّح شو </p> <p>ایثار عاشقانه (فداکاری) (۰/۲۵) (ص ۵۳)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p> <p>راهنمای مصَحَّح </p> <p>به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق بگیرد.</p> <p>بررسی دقیق‌تر </p> <p>بیت «از عمر من آنچه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای» یعنی باقی‌مانده عمر (یا جان) من را بگیر و به عمر معشوق (لیلی) اضافه کن؛ یعنی ایثارگری و ترجیح معشوق بر جان. در بیت دوم نیز «از سر جان خاستن» کنایه از ایثارگری و جان‌فشانی است، البته در اثر به عشق وطن. مفهوم مشترک این دو بیت ایثار و جانبازی عاشقانه است.</p> <p>نقشه نهایی </p> <p>این سؤال یک سؤال ترکیبی از دو درس متفاوت (یکی ادبیات غنایی و دیگری ادبیات پایداری) است و برخلاف ظاهرش چندان دشوار نیست. برای پاسخ‌گویی به سؤالاتی که مفهوم مشترک را خواسته‌اند، نخست به سراغ گزینه‌ای که تسلط بیشتری بر آن دارید بروید و اول معنی و بعد مفهومش را استخراج کنید. آنگاه به سراغ گزینه دیگر بروید و این مفهوم را آنجا جست‌وجو کنید.</p>	۲۲
۰/۲۵	<p>مصَحَّح شو </p> <p>زیاد بودن سربازان دشمن (مغول) (۰/۲۵) (ص ۲۹)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۱ دقیقه </p>	۲۳
۰/۵	<p>مصَحَّح شو </p> <p>همگی با هم گفتند (۰/۲۵) که این مشکل فقط با زیارت‌خانه خدا حل می‌شود. (۰/۲۵) (ص ۵۲)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۲۴
۰/۵	<p>مصَحَّح شو </p> <p>نور زردرنگ خورشید (۰/۲۵) به روی جنگجویان و نیزه‌های آنان می‌تابید. (۰/۲۵)</p> <p>یا خورشید نور زردرنگ خود را (۰/۲۵) به روی جنگجویان و نیزه‌های آنان می‌تاباند. (۰/۲۵) (ص ۲۸)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۲۵
۰/۷۵	<p>مصَحَّح شو </p> <p>ای جوان، به پیر نیازمند کمک کن (۰/۲۵) برای اینکه کمکت کنند (۰/۲۵) خود را ناتوان و درمانده نشان نده. (۰/۲۵) (ص ۱۳)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۲۶

۰/۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>خانهٔ کوچک ذهن من (۰/۲۵) لبریز شده بود. (۰/۲۵) (ص ۸۰)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۲۷
۰/۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>فکر حملهٔ سپاه روس مثل کابوس (۰/۲۵) روی دربار حلقه زده بود. (۰/۲۵) (ص ۳۹)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۲۸
۰/۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>دشمن با خواری و خفت که مثل باری بر دوش او بود (۰/۲۵) دچار تردید شده بود. (۰/۲۵) (ص ۳۹)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۲۹
۰/۷۵	<p>مصّحّ شو </p> <p>تا برای خود (۰/۲۵) زمین زراعتی کوچک و حلالی بخرند (۰/۲۵) و راحت‌تر بتوانند زندگی کنند. (۰/۲۵) (ص ۱۸)</p> <p>سبز بودی یا قرمز؟ بهترین زمان پاسخگویی برای این سوال: ۲ دقیقه </p>	۳۰
۲۰	موفق باشید.	